

Kirkelig fellesråd i Oslo

SAK F 10/25 Utleiepolicy for kirker i Oslo

Kirkene i Oslo leies ut til en rekke formål.

Hva kirker kan brukes til er fastsatt i dokumentet *Regler om bruk av kirkene*, senest revidert av Kirkemøtet 13.04.24.

For kirker i ordinær menighetsbruk er det menighetsrådet som er avgjørelsesmyndighet. Bruk av kirkene er underlagt biskopens tilsyn, og beslutninger kan påklages til biskopen.

I Oslo er flere kirker tatt ut av ordinær menighetsbruk.

Disse kirkenes utleie administreres gjennom bygg- og eiendomsavdelingen i fellesrådets administrasjon. Ettersom disse kirkene fortsatt er viglede kirkebygg, forvaltes utleie ut fra samme prinsipper og regelverk som der menighetsrådet har beslutningsmyndigheten. Biskopens tilsyn gjelder alle kirkebygg uansett.

Kirkevergen har blitt kontaktet med spørsmål fra en journalist om fellesrådets utleie til Den russisk ortodokse kirke. Hellige Olga menighet har leid kapellet på Vår Frelsers gravlund siden 01.06.2003. Det er nå fremforhandlet en forlengelse av leieforholdet som vil tre i kraft fra 01.04.2025.

Bakgrunnen for spørsmålene er at patriark Kirill som Den russisk ortodokse kirkes overhode har uttrykt støtte til Putins angrepskrig i Ukraina på en måte som mange, herunder preses og biskopene i Den norske kirke, har reagert på og tatt klar avstand fra.

Spørsmålet som har blitt reist er dermed om det kan oppfattes en inkonsekvens mellom Den norske kirkes overordnede holdning i dette spørsmålet og fellesrådets utleiepraksis.

Oslo biskop har vært godt kjent med leieforholdet til Hellige Olga menighet, og fellesrådet har ikke blitt anmodet om at leieforholdet bør avvikles etter krigsutbruddet.

Hellige Olga menighet har dessuten vært en del av den tverrkirkelige samtalen om fred som har pågått i Oslo-kirken, og fader Kliment i denne menigheten er en av de få prestene i den russisk-ortodokse kirke som har en selvstendig stemme. Han har blant annet i Vårt Land i 2023 uttalt seg kritisk til sin egen kirkes patriark i denne saken. Han har også en viktig rolle i å gi både ukrainere og russere en møteplass i Oslo.

Kirkevergen har vært i kontakt med Oslo biskop og Kirkerådets kommunikasjonsdirektør, som igjen har drøftet saken med fagavdelingen for økumenikk og dialog i Kirkerådet.

Det understrekes derfra at det er stor forskjell på å fordømme kirkeledelsen i den russisk-ortodokse kirke for støtte til krigshandlinger mot Ukraina, og å problematisere relasjonen til Hellige Olga menighet her i Oslo. De bekrefter også oppfatningen av fader Kliment sin rolle i denne situasjonen.

Kirkevergen har i tillegg kontaktet PST for å rådføre seg i saken, og de har ikke frarådet at leieforholdet videreføres. Det er både trosfrihet og ytringsfrihet i Norge.

Policy i kirkene i Oslo har gjennom mange år vært at å leie ut til andre kristne menigheter, uten å gå nærmere inn på en vurdering av menighetenes eventuelle tilknytning og holdning til hjemlandenes styresett, politiske ståsted og eventuelle posisjoner i krig eller konflikt. I denne aktuelle saken er vurderingen at dette er en praksis som kan forsvares prinsipielt og som ikke er uforenlig med at Den norske kirke samtidig representerer en tydelig stemme mot krig og urett.

Det har ikke vært praksis at det valgte fellesrådet har behandlet saker om utleie av de kirkene fellesrådsadministrasjonen forvalter. Det foreslår heller ikke at denne praksis endres, ettersom det ville ha blitt svært administrativt krevende.

Ettersom verden er i en ekstraordinær situasjon og fordi denne saken potensielt vil kunne få offentlig oppmerksomhet, legges saken imidlertid frem som en orienteringssak for å gjøre rede for de vurderingene som har blitt gjort.

Forslag til vedtak:

Tatt til orientering.

Kjetil Haga
Kirkeverge